

3. Буряк В. К. Педагогічна культура: теоретико-методологічний аспект. – К., 2005.
4. Занков Л. В. Избранные педагогические труды. – М.: Педагогика, 1990. – 424 с.
5. Каган М. С. Философия культуры. – СПб.: ТОО ТК «Петрополис», 1996. – 410 с.
6. Канн-Калик В. А. Никандров Н. Д. Педагогическое творчество. – М.: Педагогика, 1990.
7. Кондрашова Л. В. Процесс обучения в высшей школе. – Кривой Рог, 2001.
8. Педагогическая энциклопедия. – М.: Советская энциклопедия, 1965. – Т. 2. – С. 234-235, 251-252, 504, 812-813.

Н.В.Дудніченко

РОЛЬ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ ШКОЛИ У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ ТВОРЧОГО СТИЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

В статтє раскрыта роль методической работы школы; показывается преимущество каждой формы работы в развитии творческого стиля деятельности педагога.

In the article methodic work at school is being discussed and the advantage of each form of methodic work is shown in connection with the.

У сучасних умовах, коли різко зростає значення компетентності спеціалістів, професіоналізму, соціальної відповідальності за результати своєї праці, підвищується роль методичної роботи школи, що є водночас і фактором підвищення творчого стилю діяльності педагога.

Творчий стиль діяльності педагога - це стійка система творчих дій педагога, нестандартний підхід, що сформувався для розв'язання практичних навчальних і виховних завдань, у яких визначаються манери, судження, нахили, здібності, потенції кожного вчителя як особистості.

У дослідженні Л.В.Кондрашової творчий стиль розглядається як складна якість особистості, процес формування якої пов'язаний із якостями кожної людини, тобто творчий

стиль передбачає поєднання професійного та індивідуального в кожній особистості.

Основу творчого стилю діяльності педагога становлять такі показники:

- творча уява – здатність педагога створювати нові образи, думки на основі його попереднього досвіду. Творча уява тісно пов'язана з абстрагуючим мисленням. Необхідним фактором розвитку творчої уяви є творча діяльність;
- креативність мислення – здатність до творчості, спроможність генерувати незвичайні ідеї, відходити від традиційних схем, швидко розв'язувати проблемні ситуації;
- вміння взяти ініціативу – спроможність педагога зробити крок у навчально-виховній справі, випереджувати у педагогічній дії;
- широта кругозору – накопичення уявлень, понять і фактичних відомостей про наукові відкриття, педагогічні явища і майстерність. Основою широти кругозору є знання, які систематично і послідовно набуваються;
- комунікативність – здатність до спілкування з іншими людьми; готовність легко вступати в контакт, викликати позитивні емоції у співрозмовника й відчувати задоволення від спілкування. Формується комунікативність в процесі діяльності;
- гнучкість мислення – здатність швидко і без особливих зусиль зосереджуватися на кількох думках; осмислювати інформацію, легко її змінювати, додавати до неї відтінки для швидкого і вмілого застосування в різних обставинах; здатність до перетворень – здатність надавати нового вигляду навчально-виховній роботі, обертати на інше, перевтілювати, самому братися за керування дією, висувати нові ідеї, пропозиції;
- здатність побудувати припущення – здатність до генерації ідей, які відрізняються від загальноприйнятих, парадоксальністю, несподіваністю рішень. Це пов'язано з цілісним баченням усіх зв'язків і залежностей, непомітних під час послідовного логічного аналізу;

- здатність ризикнути - здатність приймати рішення в ситуації невизначеності, не лякатися власних висновків і доводити їх до кінця, ризикуючи особистим успіхом і репутацією;
- методична компетентність - достатність знань, добра обізнаність з організації методичної роботи.

Рівень творчого стилю вчителя - це не постійна величина. Вона характеризується як динамічна, постійно мінлива якість, виступає одним із показників професіоналізму сучасного вчителя. Ця якість може розвиватися у процесі творчої, систематичної педагогічної роботи. Але її розвиток відбувається не самовільно, стихійно, а під впливом систематичної методичної роботи.

Методична робота - це цілісна система діяльності педагогів, що базується на досягненнях педагогічної науки і передового педагогічного досвіду та забезпечує зростання рівня кваліфікації, майстерності педагога, підвищення творчого потенціалу педагогічного колективу навчального закладу взагалі, а в кінцевому результаті сприяє поліпшенню якості знань учнів, їх вихованості та розвитку.

У школах здійснюється колективна та індивідуальна методична робота.

Основою у виборі форм методичної роботи є різні методи діагностичного вивчення рівня творчого стилю діяльності педагогічних працівників.

Колективні форми методичної роботи використовуються з метою вироблення єдиного підходу до розвитку творчого стилю діяльності педагога. Колективними формами методичної роботи є: педагогічна рада, методичні комісії, інструктивно-методичні наради, теоретичні та практичні семінари, школи професійної майстерності, передового досвіду, науково-практичні конференції, педагогічні читання тощо.

Індивідуальні форми методичної роботи використовуються для особистих потреб з розвитку творчого стилю діяльності педагога.

Індивідуальними формами методичної роботи є наставництво, консультації, самоосвіта, персональне проведення відкритих уроків, індивідуальних і групових консультацій,

надання допомоги викладачам і майстрам виробничого навчання у розробці навчально-програмної документації (на основі типової), методичних рекомендацій, дидактичних матеріалів.

Зміст індивідуальної самоосвіти педагога охоплює систематичне вивчення психолого-педагогічної, наукової літератури, безпосередню участь у роботі шкільних, міжшкільних та районних методичних об'єднань, семінарів, конференцій, педагогічних читань; розробку окремих проблем, пов'язаних з удосконаленням навчально-виховної роботи; проведення експериментальних досліджень; підготовку доповідей, виступів по радіо, телебаченню, огляд і реферування педагогічних та методичних журналів, збірників та ін.

Відкриті уроки — одна з колективних форм методичної роботи, їх мета — підвищення майстерності всіх учителів. Основні завдання відкритих уроків: упровадження в практику вчителів передового педагогічного досвіду і результатів досліджень педагогічної науки, спрямованих на розв'язання завдань, що стоять перед національною школою. Під час аналізу й обговорення відкритих уроків вчителям надається можливість проявити свій творчий стиль діяльності, висловлюючи свою думку до вирішення навчально-виховних завдань. Таким чином проявляються складові творчого стилю діяльності такі як: комунікативність, творча уява, здатність до перетворень.

Взаємовідвідування вчителями уроків — має своє значення у розвитку творчого стилю діяльності педагога. Якщо молодий і недосвідчений учитель відвідає урок, що його проводить старший колега, то він може збагатити свій методичний багаж, накопичення уявлень, понять і фактичних відомостей про наукові відкриття, педагогічні явища і майстерність. Основою широти кругозору є знання, які систематично і послідовно набуваються.

Предметні методичні об'єднання вчителів або предметні комісії — центр методичної роботи, вивчення і втілення досягнень теорії та передового досвіду в практику навчання конкретних навчальних дисциплін.

У системі шкільних і міжшкільних предметних

методичних об'єднань можуть створюватися творчі (проблемні) групи у складі 8—10 добре теоретично підготовлених учителів, які працюють над вирішенням актуальних проблем навчально-виховного процесу (наприклад, використання комп'ютера у навчальному процесі, формування світогляду учнів у процесі вивчення навчальної дисципліни, диференційоване навчання та ін.). Під час організації цієї форми роботи у вчителів розвивається здатність до спілкування з іншими людьми, готовність легко вступати в контакт, викликати позитивні емоції у співрозмовника й відчувати задоволення від спілкування, здатність швидко і без особливих зусиль на зосереджуватися на кількох думках; осмислювати інформацію, легко її змінювати, додавати до неї відтінки для швидкого і вмілого застосування в різних обставинах.

Семинар-практикум — продуктивна форма методичної роботи. Цінність його в тому, що вчителі самостійно опрацьовують педагогічну літературу з обговорюваної проблеми, розвивається здатність побудувати припущення, здатність до генерації ідей, які відрізняються від загальноприйнятих, парадоксальністю, несподіваністю рішень. Це пов'язано з цілісним баченням усіх зв'язків і залежностей, непомітних під час послідовного логічного аналізу.

Педагогічні читання — сприяють підвищенню педагогічної майстерності вчителів. Мають на меті узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду і проводяться з актуальної педагогічної тематики, їх можна організувати у школі, районі, області, країні. Під час педагогічного читання виявляється показник як: здатність до перетворень — здатність надавати нового вигляду навчально-виховній роботі, обертати на інше, перевтілювати, самому братися за керування дією, висувати нові ідеї, пропозиції.

Опорні школи — важлива ланка методичної роботи. До неї входять: творчий педагогічний колектив і відповідні результати в навчально-виховній роботі. На базі опорної школи розвивається такий показник: креативність мислення — здатність до творчості, спроможність генерувати незвичайні ідеї,

відходити від традиційних схем, швидко розв'язувати проблемні ситуації.

Творчі звіти вчителів — використовують перед атестацією педагогічних працівників. Звітуючи на педагогічній раді, вчитель ділиться своїми знахідками, методичними доробками, знайомить інших учителів з технологією власного досвіду.

Виходячи з вище сказаного, методична робота була, є й буде головним поштовхом у розвитку творчого стилю діяльності педагогів, тому що це єдине джерело зв'язку школи з вищим навчальним закладом, курсами підвищення кваліфікації, передбачає з'ясування нагальних навчально-виховних проблем школи і окремого педагога, уможлиблює роботу із урахуванням інтересів і нахилів кожного вчителя.

Література

1. Дудніченко Н.В. Розвиток творчого стилю діяльності педагога засобами методичної роботи школи. Дис. канд.пед.наук.- Кривий Ріг, 2003. – с.164.
2. Кондрашова Л.В. Формирование творческого стиля деятельности будущего учителя.// Педагогічні науки. Збірник наукових праць. Випуск 12. – Херсон. – 1999. – С.8-14.
3. Про удосконалення методичної роботи в системі посесійно-технічної освіти.: наказ від 12 грудня 2000 №582.

О.О.Заболотська

ПРОБЛЕМА СТРУКТУРУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗНАТЬ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Стаття розглядає проблему професійної підготовки вчителів іноземних мов на основі спецкурсу “Педагогічна культура та творчість”.

This article observes a problem of formation person's individuality by means of course- Pedagogical Creative work.